

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

CARINSKA UPRAVA

Zagreb, studeni 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O CARINSKOJ UPRAVI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti financirani u 2009.	5
II.	REVIZIJA ZA 2009.	6
	Ciljevi i područja revizije	6
	Metode i postupci revizije	6
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	6
	Nalaz za 2009.	7
III.	MIŠLJENJE	13

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-01/30

Urbroj: 613-02-01-10-5

Zagreb, 5. studenog 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
CARINSKE UPRAVE ZA 2009.

Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Carinske uprave za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 19. srpnja do 5. studenog 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijski standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O CARINSKOJ UPRAVI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (Narodne novine 43/05, 114/05, 14/06, 138/06, 127/07, 14/08, 27/08 i 29/09), određen je djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo Carinske uprave. Carinska uprava je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija koja priprema stručne podloge za utvrđivanje ekonomske i razvojne politike u području carinskog i trošarinskog sustava i sustava carinske i izvancarinske zaštite, obavlja provjeru fizičkih i pravnih osoba u skladu s carinskim, trošarinskim i drugim propisima na području Republike Hrvatske, odobrava i provodi carinski dopušteno postupanje ili uporabu robe, prati naplatu prihoda državnog proračuna po osnovi carine, trošarina, posebnih poreza i drugih davanja, obavlja nadzor i kontrolu obračuna navedenih prihoda državnog proračuna, obavlja poslove prisilne naplate carine, trošarina, posebnih poreza i drugih davanja, sprječava i otkriva carinske i devizne prekršaje i prekršaje u pogledu trošarina i posebnih poreza i kaznena djela u carinskim i trošarinskim stvarima, vodi upravni i prekršajni postupak zbog povreda carinskih i trošarinskih propisa i propisa o posebnim porezima, te obavlja druge poslove na temelju posebnih propisa ili poslove koje odredi ministar financija.

Sredstva za obavljanje djelatnosti ostvaruje najvećim dijelom iz državnog proračuna (89,6%), te iz pomoći stranih vlada i međunarodnih organizacija (7,2%).

Navedene poslove Carinska uprava obavlja u Središnjem uredu u Zagrebu i 17 carinarnica sa sjedištima u Zagrebu, Krapini, Osijeku, Varaždinu, Puli, Rijeci, Splitu, Koprivnici, Šibeniku, Zadru, Pločama, Dubrovniku, Slavanskom Brodu, Vukovaru, Virovitici, Karlovcu i Otočcu.

U Središnjem uredu Carinske uprave ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Služba za protokol, odnose s javnošću i koordinaciju aktivnosti Carinske uprave, Služba za unutarnji nadzor i kontrolu, Služba za upravljanje ljudskim potencijalima i pravne poslove, Služba za financije, Služba za obvezna davanja, Služba za carinski sustav i procedure, Služba za međunarodnu suradnju i europske integracije, Služba za trošarine, Služba za carinsku tarifu, vrijednost, podrijetlo i laboratorij, Služba za nadzor i Služba za informacijski sustav, statistike i analize.

Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva financija (lipanj 2009.), za obavljanje poslova iz djelokruga Carinske uprave predviđen je 4 201 zaposlenik. Koncem 2009. Carinska uprava imala je 3 221 zaposlenika.

Ravnatelj Carinske uprave u 2009. i u vrijeme obavljanja revizije (do 29. rujna 2010.) bio je Mladen Barišić, a od navedenog datuma privremena ravnateljica je Vesna Kadić Komadina.

Financijski izvještaji

Carinska uprava vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi planirani su u iznosu 616.968.279,00 kn, a ostvareni su u iznosu 605.427.667,00 kn, što je za 11.540.612,00 kn ili 1,9% manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	552.698.279,00	542.348.671,00	98,1	89,6
2.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	28.570.000,00	19.439.792,00	68,0	3,2
3.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	35.700.000,00	43.639.204,00	122,2	7,2
Ukupno		616.968.279,00	605.427.667,00	98,1	100,0

Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti se odnose na prihode za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 527.975.910,00 kn (97,4%) i prihode za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 14.372.761,00 kn (2,6%).

Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima se odnose na naknade troškova tiskanja markica za označavanje duhanskih prerađevina, alkohola i alkoholnih pića, te kave u iznosu 17.364.165,00 kn, naknade troškova za polaganje stručnog ispita za ovlaštenog carinskog zastupnika, te na naknade troškova za izdavanje iskaznice ovlaštenog carinskog otpremnika i ovlaštenog carinskog zastupnika u iznosu 2.075.627,00 kn. Carinska uprava je u 2009. raspolagala prihodima po posebnim propisima u ukupnom iznosu 27.401.923,00 kn, od čega se na sredstva prenesena iz 2008. odnosi 7.962.131,00 kn, a 19.439.792,00 kn je ostvareno tijekom 2009. Iz navedenih sredstava utrošeno je 26.598.875,00 kn, a neutrošena sredstva koncem 2009. u iznosu 803.048,00 kn, prenesena su u 2010.

Planirani prihodi od pomoći iz inozemstva se odnose na financiranje programa PHARE 2005 u iznosu 16.500.000,00 kn, PHARE 2006 u iznosu 18.540.000,00 kn, te programa CUSTOMS 2007 u iznosu 660.000,00 kn. Ostvareni prihodi od pomoći iz inozemstva se odnose na primljena sredstva Europske unije za financiranje programa PHARE 2005 u iznosu 21.632.747,00 kn, PHARE 2006 u iznosu 21.331.974,00 kn, te programa CUSTOMS 2007 u iznosu 674.483,00 kn. Pomoći iz inozemstva su ostvarene u 2009. za 29.522.717,00 kn više u odnosu na 2008., jer je realizacija projekata iz predpristupnog programa PHARE 2006 započela u 2009., a realizacija projekata iz predpristupnog programa PHARE 2005 ostvarena u većem obujmu u odnosu na prethodno razdoblje.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi planirani su u iznosu 616.968.279,00 kn, a izvršeni su u iznosu 618.630.668,00 kn, što je za 1.662.389,00 kn ili 0,3% više od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	392.230.279,00	387.186.436,00	98,7	62,6
2.	Materijalni rashodi	208.233.500,00	212.305.511,00	102,0	34,3
3.	Financijski rashodi	3.000,00	9.856,00	328,5	0,0
4.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	16.501.500,00	19.128.865,00	115,9	3,1
Ukupno		616.968.279,00	618.630.668,00	100,3	100,0
Manjak prihoda		0,00	13.203.001,00	-	-

Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na plan se odnose na rashode za nabavu usluga tekućeg i investicijskog održavanja opreme (informacijski sustav Carinske uprave) u iznosu 2.473.628,00 kn (14,7%), te na rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima (izgradnja centralnog carinskog laboratorija u skladu sa zahtjevima Europske unije) u iznosu 3.877.519,00 kn (56,6%). Više izvršeni rashodi financirani su iz ostvarenih prihoda po posebnim propisima.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 165.025.729,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	138.475.048,00	122.883.992,00	88,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	2.324.119,00	2.324.119,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	51.030.203,00	60.716.640,00	119,0
1.3.	Postrojenja i oprema	46.551.698,00	28.797.616,00	61,9
1.4.	Prijevozna sredstva	11.025.537,00	8.331.581,00	75,6
1.5.	Druga nefinancijska imovina	27.543.491,00	22.714.036,00	82,5
2.	Financijska imovina	48.921.728,00	42.141.737,00	86,1
2.1.	Novčana sredstva	73.267,00	77.088,00	105,2
2.2.	Potraživanja	13.770.723,00	9.780.417,00	71,0
2.3.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	35.077.738,00	32.284.232,00	92,0
Ukupno imovina		187.396.776,00	165.025.729,00	88,1
3.	Obveze	46.652.464,00	53.075.474,00	113,8
4.	Vlastiti izvori	140.744.312,00	111.950.255,00	79,5
Ukupno obveze i vlastiti izvori		187.396.776,00	165.025.729,00	88,1

Vrijednost ukupne imovine koncem 2009. manja je za 22.371.047,00 kn (11,9%) u odnosu na stanje iskazano početkom godine. Smanjenje imovine najvećim dijelom se odnosi na ispravak vrijednosti.

Vrijednost građevinskih objekata koncem 2009. veća je za 9.686.437,00 kn (19,0%) u odnosu na stanje iskazano početkom godine. Povećanje se odnosi na adaptaciju dijela zgrade Policijske akademije za potrebe centralnog carinskog laboratorija u skladu sa zahtjevima Europske unije.

Koncem 2009. obveze su veće za 6.423.010,00 kn (13,8%) u odnosu na obveze iskazane početkom godine. Povećanje obveza najvećom dijelom se odnosi na nabavu službene odjeće i obuće, te usluga razvoja i održavanja informacijskog sustava u 2009.

Programi i projekti financirani u 2009.

Poslovanje Carinske uprave provedeno je kroz dva programa: Osnovna djelatnost Carinske uprave i Međunarodna suradnja. U okviru navedenih programa planirane su sljedeće aktivnosti i projekti: Osnovna djelatnost Carinske uprave, Modernizacija i opremanje Carinske uprave, Financiranje PHARE programa 2005, Financiranje PHARE programa 2006 i Program CUSTOMS 2007.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Carinske uprave.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Carinske uprave. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata Carinske uprave. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i Carinsku upravu u cjelini. Provjerena je dokumentacija u vezi nabave roba, radova i usluga, realizacije aktivnosti i projekata u okviru programa, te funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola. Obavljeni su razgovori s pomoćnicima ravnatelja, načelnicima odjela, te drugim zaposlenicima Carinske uprave i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (popis imovine i obveza, planiranje, potraživanja i obveze, odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane i u odnosu na prethodno razdoblje, te postupci javne nabave).

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Carinske uprave za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene činjenice opisane u Izvješću i Carinskoj upravi je predloženo da prihvati preporuke i poduzme potrebne radnje. Predloženo je da se aktivnosti određene Planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola postupno realiziraju i na taj način dalje razvija sustav unutarnjih financijskih kontrola.

Revizijom za 2009. je utvrđeno da je dana preporuka u postupku izvršenja.

Carinska uprava je i nadalje u obvezi postupati prema danoj preporuci Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, programi i projekti financirani u 2009., te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje i rashode.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola korisnici proračuna dužni su uspostaviti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06), Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 150/05). Uspostava unutarnjih financijskih kontrola se odnosi na financijsko upravljanje i kontrolu, te na unutarnju reviziju. Carinska uprava je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija. U skladu s navedenim zakonskim propisima i Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija, u okviru Ministarstva financija (dalje u tekstu: Ministarstvo), ustrojen je Samostalni odjel za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole, te Samostalna služba za unutarnju reviziju.

Prema spomenutoj Uredbi, Samostalni odjel za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole, između ostalog, koordinira upravljanje i razvoj metodologija financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola u Ministarstvu, sudjeluje i pomaže čelnicima upravnih organizacija i ustrojstvenih jedinica Ministarstva u opisu i popisu poslova, koordinira obavljanje poslova unutarnjeg nadzora nadležnih službi za unutarnji nadzor Porezne uprave i Carinske uprave, te surađuje s odgovornom osobom za financijsko upravljanje i unutarnje kontrole.

Ustrojavanje financijskog upravljanja i kontrola u Carinskoj upravi nije provedeno u skladu s odredbama članka 3. Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru nego se, prema obrazloženju odgovorne osobe, obavlja unutar Samostalnog odjela za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole Ministarstva. Odredbama članka 3. navedenog Pravilnika propisano je da čelnik tijela može provesti ustrojavanje financijskog upravljanja i kontrola imenovanjem voditelja za financijsko upravljanje i kontrole, koordinatora za financijsko upravljanje i kontrole i/ili ustrojstvene jedinice, te osnivanjem radne skupine za financijsko upravljanje i kontrole. Ako čelnik korisnika proračuna ne imenuje voditelja i/ili ne uspostavi druge organizacijske oblike, njegova je obveza provoditi aktivnosti vezane uz uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola.

U srpnju 2007., na razini Ministarstva donesen je Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, te imenovan voditelj za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole.

Navedenim Planom određeni su rokovi, odnosno vremenski okvir izvršenja aktivnosti za uspostavu ovog sustava i to zaključno s 30. rujnom 2009.

Tijekom 2009. je donesena Strategija razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2011. i Akcijski plan za realizaciju ciljeva i mjera iz Strategije. Navedenim planom su određeni rokovi za provođenje aktivnosti u cilju daljnjeg razvoja sustava unutarnjih kontrola s krajnjim rokom do konca prosinca 2011. Do dana obavljanja revizije (rujan 2009.), Carinska uprava je djelomično popisala i opisala pojedine poslovne procese koji se odvijaju unutar Središnjeg ureda. U skladu s Akcijskim planom i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna, koncem siječnja 2010. je donesena Odluka o ustrojavanju registra rizika u Carinskoj upravi i imenovan koordinator za rizike zadužen za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima, njihovo evidentiranje u registar rizika, te za ažuriranje registra. Prema obrazloženju odgovorne osobe čekaju se daljnje smjernice Samostalnog odjela za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole Ministarstva.

Samostalna služba za unutarnju reviziju, ustrojena kao zajednička jedinica Ministarstva u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, obavila je tijekom 2009. dvije revizije u Carinskoj upravi, i to: reviziju procesa suzbijanja trošarinskih prijevара u području naftnih derivata i reviziju procesa provedbe ugovora za program PHARE 2005 i 2006 u nadležnosti Carinske uprave.

S obzirom na obim i složenost poslovanja, te dislociranost ustrojstvenih jedinica Carinske uprave (17 carinarnica), Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se sustav financijskog upravljanja i kontrola trebao uspostavljati unutar Carinske uprave u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola, te Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru. Također, mišljenja je da bi Carinska uprava trebala donijeti vlastiti Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola u skladu s navedenom Strategijom, kojim će odrediti aktivnosti, odgovorne osobe i rokove za daljnji razvoj financijskog upravljanja i kontrola.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim planom rada Službe za unutarnju reviziju obuhvatiti i nadzor poslovnih procesa vezanih za računovodstveno poslovanje s ciljem kvalitetnijeg upravljanja proračunskim sredstvima i učinkovitijeg odvijanja poslovanja iz nadležnosti Carinske uprave, jer su revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na navedeno područje posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih financijskih kontrola.

- 1.2. *U vezi mišljenja Državnog ureda za reviziju da bi se sustav financijskog upravljanja i kontrola trebao uspostavljati unutar Carinske uprave u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola, te Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru, Carinska uprava obrazlaže da je aktivnosti u cilju uspostave sustava unutarnjih financijskih kontrola provodila prema Akcijskim planovima Ministarstva financija iz prosinca 2007. i rujna 2009., donesenim na temelju Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske.*

Također navodi, da je od Ministarstva financija zatražila mišljenje oko uspostave sustava unutarnjih financijskih kontrola, te napominje da do dostave očitovanja nije zaprimila odgovor na traženo mišljenje. Dalje navodi, da je kao sastavni dio Ministarstva financija provodila sve aktivnosti na uspostavi sustava unutarnjih financijskih kontrola u skladu s Akcijskim planom Ministarstva financija.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Carinska uprava je u obvezi primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08), Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07), te drugim provedbenim propisima. Ustrojene su i vode se sve propisane poslovne knjige.

Utvrđene nepravilnosti i propusti se odnose na iskazivanje vrijednosti nefinancijske imovine, potraživanja i obveza u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

Vrijednost imovine koncem 2009. je iskazana u iznosu 165.025.729,00 kn. Odnosi se na vrijednost nefinancijske imovine (građevinski objekti, postrojenja i oprema, prijevozna sredstva, te druga nefinancijska imovina) iskazane u iznosu 122.883.992,00 kn, te na vrijednost financijske imovine (novčana sredstva, potraživanja, te rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda) iskazane u iznosu 42.141.737,00 kn.

Revizijom je utvrđeno da je vrijednost nefinancijske imovine koncem 2009. iskazana u Bilanci i glavnoj knjizi u iznosu 122.883.992,00 kn, dok je u analitičkom knjigovodstvu i izvještaju Centralnog povjerenstva o obavljenom godišnjem popisu iskazana u iznosu 114.161.010,00 kn, što je manje za 8.722.982,00 kn (7,1%). Razlika se odnosi na pogrešno evidentiranje ispravka vrijednosti nefinancijske imovine u glavnoj knjizi (najvećim dijelom se odnosi na ispravak vrijednosti poslovnih objekata, računala i računalne opreme, mjernih i kontrolnih uređaja, te prijevoznih sredstava). Iz navedenog proizlazi da stanje iskazano u poslovnim knjigama nije usuglašeno sa stanjem iskazanim popisom nefinancijske imovine, te je stanje nefinancijske imovine iskazano u Bilanci u iznosu većem za 8.722.982,00 kn.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 27/05 i 2/07) i odredbom članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Odredbom članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, propisano je da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju, uspješnosti ispunjavanja postavljenih ciljeva (poslovanja), izvršenja plana i novčanim tijekovima proračuna. Odredbom članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Potraživanja na dan 31. prosinca 2009. iskazana su u Bilanci i glavnoj knjizi u iznosu 9.780.417,00 kn. Odnose se na potraživanja od Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanje preko 42 dana u iznosu 8.946.793,00 kn, potraživanja za prihode iz proračuna za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 803.048,00 kn, te na potraživanja od zaposlenih u iznosu 30.576,00 kn.

Potraživanja za posebne poreze koja su prema popisu na koncu 2009. iznosila 1.378.172.876,00 kn (1.316.753.445,00 kn koncem 2008.) nisu iskazana u Bilanci i glavnoj knjizi Carinske uprave niti u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima za državni proračun. Potraživanja su iskazana u informacijskom sustavu Porezne uprave koja je do 2002. bila zadužena za posebne poreze.

Potraživanja za carine i carinska davanja koja su prema popisu na koncu 2009. iznosila 933.060.504,00 kn (1.381.826.596,00 kn koncem 2008.), također nisu iskazana u Bilanci i glavnoj knjizi Carinske uprave niti u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima za državni proračun. Potraživanja su iskazana u informacijskom sustavu Carinske uprave prema carinarnicama.

Revizijom je utvrđeno da analitička evidencija potraživanja za carine i carinska davanja iskazana koncem 2009. nije usklađena s potraživanjima iskazanim u zadnjem kvartalnom izvješću koje je Carinska uprava koncem veljače 2010. dostavila Državnoj riznici. Potraživanja za carine i carinska davanja, iskazana su u analitičkoj evidenciji u iznosu 933.060.504,00 kn, a u zadnjem kvartalnom izvješću u iznosu 878.160.030,00 kn, što je manje za 54.900.474,00 kn (5,9%). Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u kvartalno izvješće Državnoj riznici nisu bile uključene pojedine vrste prihoda vezane za potraživanja za carinska, trošarinska i druga davanja. Navedeno je posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola.

Ukupne obveze koncem 2009. su iznosile 53.075.474,00 kn. Odnose se na obveze za zaposlene u iznosu 32.284.232,00 kn (plaća za prosinac 2009.), obveze za materijalne rashode u iznosu 11.643.232,00 kn, druge tekuće obveze u iznosu 9.142.985,00 kn, te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 5.025,00 kn. Obveze za materijalne rashode u iznosu 11.643.232,00 kn se odnose na obveze prema dobavljačima i najvećim dijelom su podmirene u siječnju i veljači 2010. Druge tekuće obveze se odnose na obveze za povrat u Državnu riznicu za bolovanja preko 42 dana po naplati od Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje. Obveze iskazane u Bilanci i glavnoj knjizi usklađene su s iznosom obveza popisanih i iskazanih u izvještaju Centralnog povjerenstva sa stanjem na dan 31. prosinca 2009.

Revizijom je utvrđeno da obveze prema dobavljačima iskazane u Bilanci i glavnoj knjizi nisu usklađene s iznosom obveza iskazanim u analitičkoj evidenciji dobavljača. Obveze prema dobavljačima u Bilanci i glavnoj knjizi iskazane su koncem 2009. u iznosu 11.643.232,00 kn, a obveze prema dobavljačima u analitičkoj evidenciji iskazane su u iznosu 3.512.331,00 kn, odnosno manje za 8.130.901,00 kn (69,8%).

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, do navedene razlike došlo je jer Carinska uprava u postojećem informacijskom sustavu nema mogućnost ispisa analitičke evidencije dobavljača sa stanjem na dan 31. prosinca 2009., nego je u analitičkoj evidenciji iskazano stanje obveza prema dobavljačima na dan ispisa, kada su obveze iz 2009. većim dijelom bile podmirene.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, te postupanje u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Također, nalaže usklađivanje analitičkih evidencija potraživanja za carinska, trošarinska i druga davanja po svim vrstama prihoda s kvartalnim izvješćima koja Carinska uprava dostavlja Državnoj riznici, analitičkih evidencija obveza sa glavnom knjigom, te uspostavu zadovoljavajućeg sustava unutarnjih kontrola kako se navedene nepravilnosti ne bi ponavljale u idućim izvještajnim razdobljima.

- 2.2. *Carinska uprava prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju, te napominje da je za vrijeme obavljanja revizije stanje na kontima dugotrajne nefinancijske imovine usklađeno s analitičkim knjigovodstvom i Izvještajem centralnog povjerenstva o obavljenom godišnjem popisu. Također prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju u vezi usklađivanja analitičkih evidencija potraživanja za carinska, trošarinska i druga davanja po svim vrstama prihoda s kvartalnim izvješćima koja dostavlja Državnoj riznici, te obrazlaže da je u tijeku revizije upućen dopis društvu APIS IT d.o.o., Zagreb da se u izvješća za Glavnu knjigu za Državnu riznicu uvrste i druge vrste proračunskih prihoda. Dalje se napominje, da je koncem listopada 2010. dostavila Državnoj riznici podatke o prometu i stanju potraživanja, po vrsti prihoda, za carinska, trošarinska i druga davanja za I-III kvartal 2010. Carinska uprava prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju u vezi usklađivanja analitičkih evidencija obveza s glavnom knjigom, te navodi da su u izvještaju sadržani samo podaci o računima koji su evidentirani do 31. prosinca 2009., a nisu sadržani podaci koji su evidentirani u siječnju 2010., a odnose se na račune dobavljača iz 2009.*

3. Rashodi

- 3.1. Ukupni rashodi planirani su u iznosu 616.968.279,00 kn, od čega se na rashode poslovanja (rashodi za zaposlene, materijalni rashodi i financijski rashodi) odnosi 600.466.779,00 kn, te na rashode za nabavu nefinancijske imovine (građevinski objekti, postrojenja i oprema, prijevozna sredstva i druga nefinancijska imovina) 16.501.500,00 kn. Izvršeni su u iznosu 618.630.668,00 kn, od čega se na rashode poslovanja odnosi 599.501.803,00 kn, te na nabavu nefinancijske imovine 19.128.865,00 kn.

Više izvršeni rashodi za nabavu nefinancijske imovine financirani su iz ostvarenih prihoda po posebnim propisima.

Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima (namjenski prihodi) planirani su u iznosu 28.570.000,00 kn za financiranje aktivnosti - Osnovna djelatnost Carinske uprave u dijelu koji se odnosi na edukaciju carinskih djelatnika, nagrađivanje zaposlenika, troškove vezane za carinske ispite, tiskanje carinskih iskaznica i markica za označavanje duhanskih prerađevina, alkohola i alkoholnih pića i kave, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, intelektualne i osobne usluge, naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, premije osiguranja, te reprezentaciju.

Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima planirani su u okviru sredstava državnog proračuna u iznosu 6.846.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 10.723.519,00 kn. Izvršeni su iz sredstava državnog proračuna u iznosu 6.835.617,00 kn, te iz prihoda po posebnim propisima u iznosu 3.887.902,00 kn.

Carinska uprava je koncem studenoga 2009. zatražila i dobila suglasnost Ministarstva financija za izvršavanje prihoda po posebnim propisima iznad planom utvrđenog iznosa za financiranje rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u okviru aktivnosti - Osnovna djelatnost Carinske uprave.

Međutim, spomenuti prihodi u iznosu 3.887.902,00 kn utrošeni su za nabavu dodatnih ulaganja na građevinskim objektima (za rekonstrukciju i dogradnju Carinskog laboratorija) u okviru kapitalnog projekta - Modernizacija i opremanje carinske uprave, odnosno nisu utrošeni za namjene u skladu s dobivenom suglasnosti Ministarstva financija.

Navedeno nije u skladu odredbom članka 47. Zakona o proračunu, kojom je propisano da su proračunski korisnici i tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 3.2. *U vezi financiranja rashoda za nabavu dodatnih ulaganja na građevinskim objektima (za rekonstrukciju i dogradnju Carinskog laboratorija) u okviru kapitalnog projekta - Modernizacija i opremanje carinske uprave, Carinska uprava obrazlaže tijekom nabave i navodi da je zbog žurnosti u izvršavanju obveza i kraja fiskalne godine, u trenutku izvršenja učinjen previd kojim se teretio pogrešan odjeljak izvršenja proračuna. Zatražena je suglasnost Ministarstva financija za izvršavanje na aktivnosti A540000 stavci 3232 umjesto na aktivnosti K310009 stavci 4511.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o reviziji, obavljena je financijska revizija Carinske uprave za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:

- Ustrojavanje financijskog upravljanja i kontrola u Carinskoj upravi nije provedeno u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru, nego se prema obrazloženju odgovorne osobe obavlja unutar Samostalnog odjela za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole Ministarstva financija.

Samostalna služba za unutarnju reviziju, ustrojena kao zajednička jedinica Ministarstva financija, obavila je tijekom 2009. dvije revizije u Carinskoj upravi, i to: reviziju procesa suzbijanja trošarinskih prijevара u području naftnih derivata i reviziju procesa provedbe ugovora za program PHARE 2005 i 2006 u nadležnosti Carinske uprave.

S obzirom na obim i složenost poslovanja, te dislociranost ustrojstvenih jedinica Carinske uprave (17 carinarnica), Državni ured za reviziju je mišljenja da bi Carinska uprava trebala donijeti vlastiti Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola u skladu sa Strategijom razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2011., kojim će odrediti aktivnosti, odgovorne osobe i rokove za daljnji razvoj financijskog upravljanja i kontrola. Također, s obzirom da su revizijom uočene nepravilnosti i propusti, koji se odnose na računovodstveno poslovanje i rashode, posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih financijskih kontrola, Državni ured za reviziju je predložio godišnjim planom rada Službe za unutarnju reviziju obuhvatiti i nadzor poslovnih procesa vezanih za navedena područja s ciljem kvalitetnijeg upravljanja proračunskim sredstvima i učinkovitijeg odvijanja poslovanja iz nadležnosti Carinske uprave. (točka 1. Nalaza)

- Vrijednost nefinancijske imovine (građevinski objekti, postrojenja i oprema, prijevozna sredstva, te druga nefinancijska imovina) koncem 2009. iskazana je u Bilanci i glavnoj knjizi u iznosu 122.883.992,00 kn, dok je u analitičkom knjigovodstvu i izvještaju Centralnog povjerenstva o obavljenom godišnjem popisu iskazana u iznosu 114.161.010,00 kn, što je manje za 8.722.982,00 kn (7,1%). Razlika se odnosi na pogrešno evidentiranje ispravka vrijednosti nefinancijske imovine u glavnoj knjizi.

Dakle, stanje iskazano u poslovnim knjigama nije usuglašeno sa stanjem iskazanim popisom nefinancijske imovine, te je stanje nefinancijske imovine iskazano u Bilanci u iznosu većem za 8.722.982,00 kn.

Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, te je Državni ured za reviziju naložio postupanje u skladu s navedenim zakonskim propisima.

Analitička evidencija potraživanja za carine i carinska davanja iskazana koncem 2009. nije usklađena s potraživanjima iskazanim u zadnjem kvartalnom izvješću, koje je Carinska uprava koncem veljače 2010. dostavila Državnoj riznici. Potraživanja za carine i carinska davanja, iskazana su u analitičkoj evidenciji u iznosu 933.060.504,00 kn, a u zadnjem kvartalnom izvješću u iznosu 878.160.030,00 kn, što je manje za 54.900.474,00 kn (5,9%). U kvartalno izvješće nisu bile uključene pojedine vrste prihoda vezane za potraživanja za carinska, trošarinska i druga davanja. Navedeno je posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola. Državni ured za reviziju je naložio usklađivanje analitičkih evidencija potraživanja za carinska, trošarinska i druga davanja po svim vrstama prihoda s kvartalnim izvješćima koja Carinska uprava dostavlja Državnoj riznici, te uspostavu zadovoljavajućeg sustava unutarnjih kontrola kako se navedena nepravilnost ne bi ponavljala u idućim izvještajnim razdobljima.

Obveze prema dobavljačima iskazane u Bilanci i glavnoj knjizi nisu usklađene s iznosom obveza iskazanim u analitičkoj evidenciji dobavljača. Obveze prema dobavljačima u Bilanci i glavnoj knjizi iskazane su koncem 2009. u iznosu 11.643.232,00 kn, a u analitičkoj evidenciji u iznosu 3.512.331,00 kn, odnosno manje za 8.130.901,00 kn (69,8%). Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, kojima je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Državni ured za reviziju je naložio postupanje u skladu s odredbama navedenog Pravilnika te uspostavljanje zadovoljavajućeg sustava unutarnjih kontrola. (točka 2. Nalaza)

- Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima planirani su u okviru sredstva državnog proračuna u iznosu 6.846.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 10.723.519,00 kn. Izvršeni su iz sredstava državnog proračuna u iznosu 6.835.617,00 kn, te iz prihoda po posebnim propisima u iznosu 3.887.902,00 kn. Carinska uprava je koncem studenoga 2009. zatražila i dobila suglasnost Ministarstva financija za izvršavanje prihoda po posebnim propisima iznad planom utvrđenog iznosa za financiranje rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u okviru aktivnosti - Osnovna djelatnost Carinske uprave.

Međutim, spomenuti prihodi u iznosu 3.887.902,00 kn utrošeni su za nabavu dodatnih ulaganja na građevinskim objektima (za rekonstrukciju i dogradnju Carinskog laboratorija) u okviru kapitalnog projekta - Modernizacija i opremanje carinske uprave, odnosno nisu utrošeni za namjene u skladu s dobivenom suglasnosti Ministarstva financija, što nije u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Državni ured za reviziju je naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o proračunu. (točka 3. Nalaza)

4. Carinska uprava priprema stručne podloge za utvrđivanje ekonomske i razvojne politike u području carinskog i trošarinskog sustava i sustava carinske i izvancarinske zaštite, obavlja provjeru fizičkih i pravnih osoba u skladu s carinskim, trošarinskim i drugim propisima na cijelom području Republike Hrvatske, odobrava i provodi carinski dopušteno postupanje ili uporabu robe, prati naplatu prihoda državnog proračuna po osnovi carine, trošarina, posebnih poreza i drugih davanja, obavlja nadzor i kontrolu obračuna navedenih prihoda državnog proračuna, sprječava i otkriva carinske i devizne prekršaje i prekršaje u pogledu trošarina i posebnih poreza i kaznena djela u carinskim i trošarinskim stvarima, te obavlja druge poslove na temelju posebnih propisa ili poslove koje odredi ministar financija. Sredstva za obavljanje djelatnosti ostvaruje najvećim dijelom iz državnog proračuna (89,6%), te iz sredstava pretpripravnih fondova Europske unije (7,2%). Koncem 2009. Carinska uprava je imala 3 221 zaposlenika. Od ukupno ostvarenih prihoda u iznosu 605.427.667,00 kn, vrijednosno najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna u iznosu 542.348.671,00 kn, koji čine 89,6%, te pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države u iznosu 43.639.204,00 kn, koji čine 7,2% ukupno ostvarenih prihoda. Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu 618.630.668,00 kn, vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene u iznosu 387.186.436,00 kn ili 62,6%, te materijalni rashodi u iznosu 212.305.511,00 kn ili 34,3% ukupno izvršenih rashoda.

Ukupna vrijednost nabave roba, radova i usluga za 2009. planirana je u iznosu 94.841.141,00 kn. Carinska uprava je u 2009., nakon provedenih postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, zaključila 48 ugovora o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 75.775.087,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Od ukupnog broja ugovora, na temelju otvorenog postupka javne nabave zaključeno je 29 ugovora u vrijednosti 17.800.917,00 kn, pregovaračkim postupkom bez prethodne objave devet ugovora u vrijednosti 56.494.099,00 kn, te deset ugovora o javnim uslugama iz dodatka II B. u vrijednosti 1.480.071,00 kn. Vrijednost nabave procijenjene do 70.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) iznosila je 2.218.730,00 kn. Vrijednost godišnjih ugovora zaključenih u 2009. na temelju šest okvirnih sporazuma iz 2008. iznosila je 7.709.327,00 kn.

Realizacija projekata financiranih iz pretpripravnih fondova Europske unije, te drugih projekata iz djelokruga rada Carinske uprave, obavljena je u skladu s planiranim aktivnostima. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje i rashode, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.